

Dosarul nr. 3ra-69/2023
2-21087455-01-3ra-23012023

prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul central (jud. V. Hrapacov)
instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. A. Mironov, D. Fujenco, L. Caraianu)

ÎNCHEIERE

01 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Primăria municipiului Comrat,
în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată
depusă de Nicolai Arnaut împotriva Primăriei municipiului Comrat cu privire la
constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea eliberării
informației solicitate în cererea din 24 decembrie 2020,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a
fost respins apelul depus de Primăria municipiului Comrat și a fost menținută
hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central,

c o n s t a t ă:

La 10 iunie 2021 Nicolai Arnaut a depus cerere de chemare în judecată, în
procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei mun. Comrat cu privire la
constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea eliberării
informației solicitate în cererea din 24 decembrie 2020.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 24 decembrie 2020, Nicolae Arnaut în
calitate de consilier în Consiliul municipal Comrat, în temeiul art. 10 alin. (1), art. 11
alin. (1), pct. 1) și 2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000,
art. 14 și art.15 din Legea privind statutul alesului local nr. 768 din 02 februarie 2000,
s-a adresat cu cerere către Primăria mun. Comrat cu privire la acordarea informației
privind tenderele desfășurate sau contractele de achiziționare și instalare a băncilor,
urnelor și a becurilor LED pentru iluminarea stradală cu piesele auxiliare, pentru
perioada de 2017 - 2019 cu indicarea următoarelor date și anume: denumirea și adresa
întreprinderii - furnizorului de serviciu înregistrate, numele, prenumele și
patronimicul conducătorului întreprinderii, numele, prenumele, patronimicul și adresa
înregistrării persoanelor fizice, care furnizau mărfuri și servicii, volumul de lucru,
prețul și suma totală a contractului.

În acest context, a menționat reclamantul că în legătură cu acordarea
informației incomplete s-a adresat către Primăria mun. Comrat cu cereri suplimentare
la data de 22 ianuarie 2021, la 04 martie 2021 și la 07 aprilie 2021.

A susținut că din conținutul răspunsurilor primite cu nr. 02./1-18-74 din 11

ianuarie 2021 și nr. 02/1-18-814 din 25 martie 2021 lipsea informația privind tenderile desfășurate sau negocierile directe duse pentru achiziționarea nemijlocită a becurilor LED pentru iluminarea stradală, urnelor pentru necesitățile întregului oraș, pentru perioada de 2017 - 2019. Iar, informația eliberată în privința agenților economici S.R.L. „Arital-Lux”, S.R.L. „Lumgrupmas” și S.R.L. „Electron” nu conținea toate datele solicitate de reclamant în cerere și anume codul fiscal, adresa juridică, conducătorul întreprinderii.

În acest sens, a notat reclamantul că în conformitate cu Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr.1 din 02 aprilie 2007 cu privire la examinarea cauzelor privind accesul la informație, răspunsul furnizorului de informație trebuie să fie concret și să se refere nemijlocit la obiectul cererii, fiind inadmisibil un răspuns evaziv, incomplet sau numai diriguitor, dar nu concretizat.

A menționat reclamantul că ne fiind mulțumit de răspunsurile primite, la 07 aprilie 2021 a depus cerere cu privire la acordarea doar a celei informații, care nu se conținea în răspunsurile indicate.

Prin scrisoarea cu nr. 02/1-18-1321 din 27 aprilie 2021, Primăria mun. Comrat a comunicat că cererea lui Nicolai Arnaut din 24 decembrie 2020 a fost examinată și i s-a dat răspunsul cu acordarea informației solicitate prin răspunsurile cu nr. de ieșire 02/1-18-74 din 11 ianuarie 2021, nr. de ieșire 02/1-18-814 din 25 martie 2021. Totodată, i-a fost comunicat că potrivit art. 80 alin. (3) din Codul administrativ, dacă după expedierea răspunsului se depune o nouă petiție de același petiționar, cu același obiect, aceasta nu se examinează și se conexează la dosarul inițial.

Prin urmare, reclamantul a considerat că prin răspunsul nr. 02/1-18-1321 din 27 aprilie 2021, Primăria mun. Comrat i-a refuzat în acordarea informației solicitate.

În acest sens, a notat reclamantul că prin cererea din 07 aprilie 2021, Nicolai Arnaut nu a solicitat în mod repetat acordarea a aceleași informații, însă, a solicitat datele/informațiile care nu au fost acordate.

A menționat reclamantul că în vederea evitării dezbaterilor judiciare, la 07 mai 2021, din nou s-a adresat cu cererea cu privire la acordarea informației, care nu i-a fost acordată potrivit cererii din 24 decembrie 2020 și anume cu privire la tenderile desfășurate sau negocierile directe duse pentru achiziționarea nemijlocită a becurilor LED pentru iluminarea stradală, urnelor pentru necesitățile întregului oraș, precum și informația privind agenții economici S.R.L. „Arital-Lux”, S.R.L. „Lumgrupmas” și S.R.L. „Electron”. Însă, informația solicitată așa și nu i-a fost acordată.

Cu referire la prevederile art. 4 alin. (1) art. 23 alin. (1) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, art. 14 alin. (1), art.15 alin. (1) din Legea privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 02 februarie 2000, reclamantul a invocat că prin refuzul în acordarea informației solicitate i s-a încălcat dreptul la accesul și primirea informației.

A menționat reclamantul că din motivul că furnizorul de informații a refuzat în acordarea informației solicitate în conformitate cu art. 89 alin. (1-2) din Codul administrativ, are dreptul de a se adresa în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ.

În temeiul celor expuse, a solicitat obligarea Primăriei mun. Comrat să-i acorde informația privind tenderile desfășurate sau negocierile directe duse pentru achiziționarea becurilor LED pentru iluminarea stradală, urnelor pentru necesitățile întregului oraș, precum și informația privind agenții economici S.R.L. „Arital-Lux”

S.R.L. „Lumgrupmas” și S.R.L. „Electron”, potrivit interpelării lui Nicolai Arnaut din 24 decembrie 2020.

Prin hotărârea din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central, s-a admis parțial acțiunea depusă de Nicolai Arnaut. S-a constatat ilegalitatea refuzului Primăriei mun. Comrat în acordarea lui Nicolai Arnaut a următoarei informații, solicitată în temeiul sesizării în scris din 24 decembrie 2020 (nr. de intrare A-2338 din 28 decembrie 2020). S-a obligat Primăria mun. Comrat să acorde lui Nicolai Arnaut următoarea informație, solicitată în temeiul cererii în scris din 24 decembrie 2020 (nr. de intrare A-2338 din 28 decembrie 2020) și anume: informația privind contractele de achiziționare a becurilor LED pentru iluminarea stradală și a urnelor pentru necesitățile mun. Comrat, încheiate de Primăria mun. Comrat pentru perioada anilor 2017-2019 în baza rezultatelor tenderelor desfășurate (licitații deschise) și a negocierilor directe, informația privind adresa juridică și conducătorul agentului economic S.R.L. „Arital-Lux”, care este furnizor potrivit contractelor de achiziționare publică a mărfurilor și a utilajelor electrice pentru iluminarea stradală în mun. Comrat, încheiate în 2019, precum și informația privind conducătorii agenților economici S.R.L. „Lumgrupmas”, S.R.L. „Electron”, care sunt furnizori potrivit contractelor de achiziționare publică a mărfurilor și a utilajelor electrice pentru iluminarea stradală mun. Comrat, încheiate în 2019. În rest, s-a respins acțiunea în contencios administrativ depusă de Nicolai Arnaut, ca neîntemeiată. (f.d. 47, 50/55)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 21 decembrie 2021 Primăria mun. Comrat a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea depusă de Nicolai Arnaut. (f.d. 49)

La 28 februarie 2022, Judecătoria Comrat, sediul central, prin intermediul poștei terestre a expediat pentru notificare participanților la proces, copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.26), iar la 18 martie 2022, Primăria mun. Comrat a depus motivarea apelului (f.d. 59/60).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus împotriva hotărârii din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central.

Prin decizia din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul depus de Primăria mun. Comrat cu menținerea hotărârii din 10 decembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul central. (f.d.87; 91/99)

Pentru a decide astfel, Completul specializat al instanței de apel analizând normele legale relevante și aplicabile cazului dedus judecării în coraport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei a conchis că încălcări ale normelor de drept material și procesual de către prima instanță în cadrul examinării acestei cauze nu au fost comise, în legătură cu care fapt, nefondat este argumentul cererii de apel cu privire la faptul că hotărârea judecătorească este neîntemeiată și pasibilă casării.

În astfel de circumstanțe, Completul specializat al instanței de apel a notat că argumentele, indicate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi luate în considerație de către instanța de apel, deoarece se combat prin ceea ce s-a indicat mai sus și se referă la probele, stabilite și elucidate în întregul lor de către prima instanță, de asemenea, se întemeiază pe ansamblul de probe, administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept material și procesual.

Subsecvent, Completul specializat al instanței de apel a menționat că jurisprudența CtEDO indică faptul că, deși art. 6 §1 obligă instanțele de judecată să-și motiveze hotărârile, acesta nu poate fi interpretat drept o cerință de a da un răspuns amănunțit pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țările de Jos, 19 aprilie 1994, p. 61). Instanțele judecătorești urmează să răspundă la argumentele esențiale ale părților, încă această măsură poate varia în dependență de natura hotărârii, și respectiv, urmează să fie apreciată în baza circumstanțelor cauzei (Hiro Balani împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, p. 27).

În lumina celor expuse, Completul specializat al instanței de apel a relevat că nu găsește temeiuri pentru admiterea cererii de apel depusă de Primăria mun. Comrat și casarea hotărârii judecătorești, care a fost emisă de prima instanță cu respectarea normelor de drept material și procesual, în legătură cu care fapt, apelul urmând a fi respins cu menținerea hotărârii judecătorești atacate.

La 20 octombrie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Comrat, Primăria mun. Comrat a depus recurs nemotivat (f.d.100), iar la 05 ianuarie 2023 prin intermediul poștei terestre (f.d.115), a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat (f.d.112/113), solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia Curții de Apel Comrat este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că au fost interpretate eronat normele legale și nu s-a aplicat legea ce urma a fi aplicată.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 04 octombrie 2022, în ședință publică. (f.d.87)

Totodată, din actele dosarului se atestă că dispozitivul deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost notificat Primăriei mun. Comrat prin intermediul poștei terestre la 07 octombrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.89)

Decizia motivată a Curții de Apel Comrat din 04 octombrie 2022, a fost notificată Primăriei mun. Comrat prin intermediul poștei terestre la 06 decembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.115)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus

recursul nemotivat, cât și motivarea recursului în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 24 ianuarie 2023, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimatului Nicolai Arnaut, copia recursului depus de Primăria mun. Comrat, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței. (f.d.118)

Prin referința depusă la data de 07 februarie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.122), Nicolai Arnaut, a solicitat ca recursul depus de Primăria mun. Comrat împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Comrat, să fie considerat inadmisibil. (f.d.120/121)

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Primăria mun. Comrat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că, admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențială că, sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39*).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Primăria mun. Comrat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Primăria municipiului Comrat, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru